

MANUAL PRÀCTIC
PALESTINA A ESCENA

comitè autonòmic
unrwa
catalunya

*“Jo des d'aquí no sè qué fer”
“Em fa molta pena cada cop que veig o llegeixo coses sobre Palestina”
“Em sento molt impotent!”
“M'encantaria saber què fer, però no tinc ni idea”*

Quantes vegades hem escoltat o dit aquestes frases últimament?

Aquest manual és per als qui busquen una manera d'expressar i actuar, però no han trobat els mecanismes adequats.

Aquí descobriràs com convertir les teves inquietuds en accions concretes a través del teatre social.

Des d'UNRWA Catalunya ens hem inspirat en la guia *“El refugi del somni: educació en drets humans a través del teatre fòrum”*, per a oferir-te aquest manual pràctic en el marc del projecte “Palestina en escena: justícia climàtica i de gènere pels drets humans de les persones refugiades a Gaza”

“Actors som tots nosaltres, el ciutadà no és aquell que viu en societat: És aquell que la transforma!”

Augusto Boal

Edició UNRWA Catalunya

Disseny gràfic: Maite Marañón Díez @maite_maranon

Text: comitè Espanyol d'UNRWA a les Illes Balears i Catalunya.

Coordinació: Myrian Montero i Lidia Delgado

Autores: Beatriz Artigas i María Lozano

Fotografies: UNRWA (Agència de Nacions Unides per la Població refugiada de Palestina)

Primera edició en castellà i català, Palma i Barcelona, setembre 2024

UNRWA Catalunya / Agència de Nacions Unides per la població refugiada de Palestina

Aquesta publicació ha estat realitzada per l'equip d'UNRWA a Espanya en el marc del projecte "*Palestina en escena: justícia climàtica i de gènere pels drets humans de les persones refugiades a Gaza*", amb el suport financer de l'Ajuntament de Barcelona. Els seus fins són educatius. Queda prohibida la seva comercialització.

L'anàlisi i les opinions expressades per les autores en aquesta publicació no reflecteixen necessàriament la posició i opinió de UNRWA Catalunya ni del Ajuntament de Barcelona.

Continguts publicats sota llicència CC by SA: Creative Commons. Reconeixement – NoComercial – Compartir-igual (by-nc-sa). No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades, la distribució de les quals s'ha de fer amb una llicència igual a la que regula l'obra original..

PAS 1: Conèix per actuar	6
1.1. Qui som?	6
Però...qui són les persones refugiades de Palestina?	7
1.2. Quina és la nostre missió?	9
Atendre les necessitats bàsiques de la població refugiada de Palestina	9
Promoure el compliment dels ODS	10
1.3. Com treballem a Espanya?	13
PAS 2: Teatre per a Transformar	15
2.1. Manual pràctic de teatre social	15
Per què un manual pràctic de teatre social?	15
Per a qui és el manual?	15
Com utilitzar el manual?	15
2.2. Però... què és el teatre social?	17
Vessants del teatre del oprimít	17
Tècniques del teatre social amb petits exercicis pràctics	18
Teatre social a Palestina	21
PAS 3: Mans a l'obra!	22
3.1. Amb tot l'après, com treballar-ho a través del teatre social?	22
Ara, actua tu!	31
BIBLIOGRAFIA I MATERIALS DE REFERÈNCIA	32
ANNEXOS	33

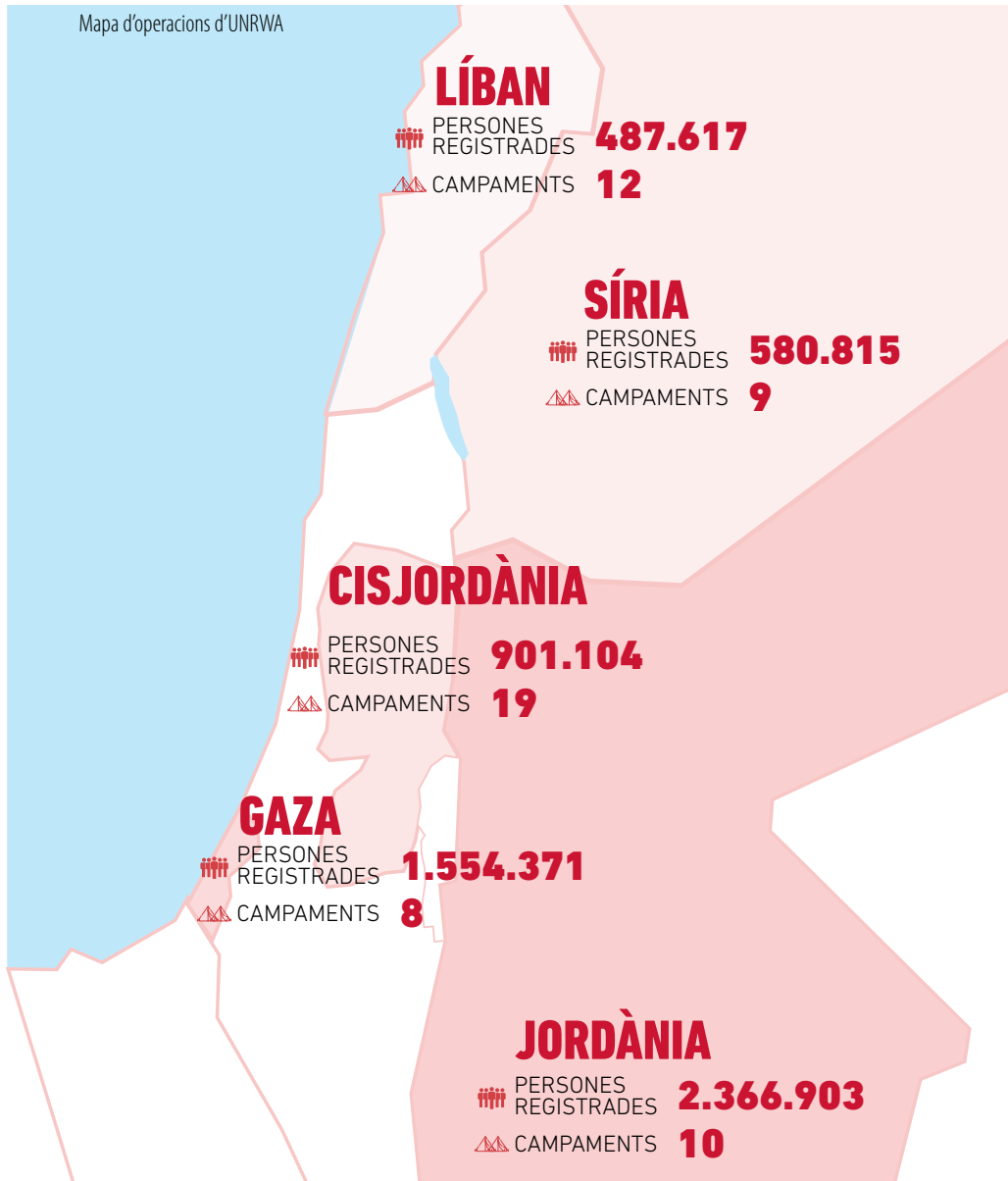

PAS 1

Conèix per actuar

Mapa d'operacions d'UNRWA

1.1. Qui som?

UNRWA és l'Agència de Nacions Unides per a la població refugiada de Palestina a Orient Pròxim. Una comunitat de gairebé 6 milions de persones, aproximadament la quarta part de la població refugiada del món.

Des de fa més de set dècades, l'Agència ha estat l'encarregada de garantir l'accés a educació, sanitat, ajuda humanitària i serveis socials als refugiats i refugiades de Palestina. Una població que viu refugiada a Síria, Líban, Jordània i el territori Palestí ocupat (la franja de Gaza i Cisjordània incloent Jerusalem Est), les cinc àrees d'operacions de l'Agència, a l'espera d'una solució justa i definitiva a una situació tan difícil com injusta.

UNRWA Espanya, i per tant la seva delegació a Catalunya; **neix el 2005** amb **dos objectius** principals:

1. Donar a conèixer a la població espanyola la situació dels refugiats i refugiades de Palestina, i mobilitzar en la seva ajuda tant a la ciutadania com a les institucions públiques i privades.
2. Promoure la defensa dels Drets Humans a Espanya, a través de l'educació per a una ciutadania global i la sensibilització.

comitè autonòmic
unrwa
catalunya

Però... qui són les persones refugiades de Palestina?

Es considera persona refugiada de Palestina tota aquella que “el lloc de residència habitual, entre juny de 1946 i maig de 1948, era la Palestina històrica –l’actual estat d’Israel i els territoris Palestins ocupats (Cisjordània i la franja de Gaza)– i que van perdre les seves cases i mitjans de vida a conseqüència de la guerra. Les persones descendents d’aquesta població són també considerades refugiades per l’Agència”.

Aproximadament una quarta part de la població refugiada del món és refugiada de Palestina i porten més de 75 anys sent refugiades. Són la població refugiada més antiga del món, i es troba, en la seva majoria, a territori Palestí ocupat (la franja de Gaza i Cisjordània, incloent-hi Jerusalem Est), Síria, Líban i Jordània.

Els reptes que enfronta la població refugiada de Palestina són específics depenent de la seva comunitat d’acolliment. A Cisjordània, incloent-hi Jerusalem Est, la violència i les restriccions a la mobilitat han estat una tendència que ha anat augmentant en els últims anys. La població es veu forçada a desplaçar-se a causa de les constants

demolicions de les seves llars, se’ls impedeix l’accés a les seves terres de cultiu ja que el 94% de les sol·licituds de permisos palestins per a l’accés a aquestes són rebutjades, mentre els assentaments de colons israelians continuen expandint-se. A més, l’inici de la guerra a Gaza, els incidents violents han augmentat fins a arribar a una mitjana de set al dia.

A Síria, s’enfronten a una guerra que dura ja més d’11 anys, causant continus desplaçaments interns i empitjorament de les condicions socioeconòmiques. A causa d’això, més del 95% de la població necessita ajuda humanitària per a sobreviure.

A Líban, les persones refugiades de Palestina sofreixen una situació socioeconòmica desesperada per l’alta pobresa i desocupació, causada per la inestabilitat política, crisis financeres, desigualtats socials i discriminació sistèmica. Les persones refugiades de Palestina a Líban no poden exercir professions fonamentals com la medicina, odontologia, dret, enginyeria o comptabilitat.

A Jordània, on viuen més de 2’3 milions de persones refugiades de Palestina, algunes estan subjectes a restriccions legals, com l’assignació de passaports temporals i l’absència del dret al vot. Les crisis econòmiques i les seves limitacions legals a l’hora d’aconseguir ocupació fan que molts visquin en la pobresa.

Des d’octubre de 2023, la població de Gaza està immersa en un infern. La guerra d’Israel contra Gaza és la més devastadora mai viscuda, ha registrat el major nombre de nens i nenes, treballadors humanitaris i periodistes assassinats de la història, a més d’atacs sense precedents i destrucció d’hospitals i edificis de l’ONU en flagrant menyspreu del Dret Internacional Humanitari.

En aquesta crisi humanitària sense precedents, més de 1,7 milions de persones han estat desplaçades reiteradament dins de la Franja, més de 40.000 han estat assassinades, la majoria, dones, nens i nenes, s'han destruït les infraestructures i lloc a la població local a la vora de la fam. No obstant això, des del principi, més de 5.000 treballadors i treballadores d'UNRWA han estat al costat de la població gazatí proporcionant refugi, atenció mèdica, aliments, aigua i atenció psicològica.

Con los refugiados y los refugiados de Palestina

INFORME ACTUALIZADO DE LA SITUACIÓN EN GAZA HASTA EL 23 DE SEPTIEMBRE DE 2024

23 DE SEPT. 2024

HAZTE SOCIO

Informe actualizado de la situación en Gaza

PUNTOS CLAVE

Los ataques de las fuerzas israelíes continúan, con bombardeos aéreos, terrestres y marítimos en toda la Franja, lo que causa víctimas civiles, desplazamientos y la destrucción de estructuras residenciales e infraestructura pública.

El 12 de septiembre concluyeron las tres fases de la campaña de evacuación en la periferia, destinada a los rincos cercanos de este año. Casi 340.000 niños y niñas fueron evacuados en Gaza, incluidos 195.000 en la primera fase en Beer Al-Baqaj, 100.737 en la segunda fase en Khan Younis y Rafah, y 112.300 niños en la tercera fase en la ciudad de Gaza y el norte. Una y revisa que la segunda ronda de evacuación se debe a salir dentro de estas semanas.

Según el último informe de OCHA sobre el acceso humanitario correspondiente a agosto de 2024, el 44% de los momentos humanitarios de acceso denegado o restringido, lo que lo convierte en el mes más complicado para el acceso humanitario desde enero de 2024. Durante este período, se han producido múltiples incidentes de disparos hacia, cerca o alrededor de los convoyes humanitarios. Esto se produce cuando se acercan a los puntos de control, controlado por fuerza, o por el hecho de que los vehículos estaban claramente marcados y habían recibido permisos de acceso de las fuerzas israelíes.

El sistema sanitario sigue estando gravemente afectado, ya que los hospitales y centros de atención primaria de la salud no están funcionando. La escasez de combustible sigue afectando la labor humanitaria, incluido la prestación de servicios de salud, lo que afecta el funcionamiento de los hospitales, los centros de atención primaria de la salud y los servicios de ambulancias. UNRWA sigue siendo un actor clave en el sector de la salud, prestando servicios sanitarios en diez centros de atención primaria y hasta 100 puntos médicos móviles en toda la Franja.

Según la ONU, al menos 1,7 millones de personas se mueven de cada diez personas en toda Gaza están desplazados, incluidas personas que han sido desplazadas repetidamente, algunas hasta 10 veces o más.

224 compañías y compañías de UNRWA han sido asesinadas desde el 7 de octubre.

Varios voluntarios siguen implementando la recogida de los necesarios suministros humanitarios en el punto fronterizo de Karim Abu Sabrah-Jerem Shehadi, en el sur de Gaza. Entre ellos se incluyen la vibración y la recuperación, los daños en la infraestructura, los escapes de combustible y las restricciones de acceso. Según OCHA, entre el 1 y el 15 de septiembre de 2024, entraron en la Franja una media de tan solo 47 camiones humanitarios al día, una cifra muy inferior a la media anterior a octubre de 2023, que era de 500 camiones al día.

Clic para descargar el archivo

The war in the Gaza Strip: 100 days in 100 photos

0:01 / 1:45

Clic para ir al video

Con los refugiados y los refugiados de Palestina

HAZTE SOCIO

NOTICIAS

10 DE AGO. 2024

NOTICIAS SOBRE REFUGIADOS DE PALESTINA

INFORME ACTUALIZADO DE LA SITUACIÓN EN GAZA DEL 2 AL 7 DE AGOSTO DE 2024

Informe actualizado de la situación en Gaza
PUNTOS CLAVE Las fuerzas israelíes continúan bombardeando la franja de Gaza desde el aire...

11 DE AGO. 2024

NOTICIAS SOBRE REFUGIADOS DE PALESTINA

EL BROTE DE HEPATITIS A SE ESTÁ EXTENDIENDO DE MANERA MUY ALARMANTE EN GAZA

Cada día que pasa, hay más niños y niñas en Gaza que corren el riesgo de contraer hepatitis A. Tras diez meses de violencia, las...

15 DE JULIO. 2024

NOTICIAS SOBRE REFUGIADOS DE PALESTINA

INFORME ACTUALIZADO DE LA SITUACIÓN EN GAZA, 17 DE JULIO DE 2024

Informe actualizado de la situación en Gaza
NUESTRO TRABAJO EN GAZA GRACIAS AL APOYO DE DONANTES Y SOCIOS ALIMENTOS...

VER MAS NOTICIAS

Clic para ir a la web

1.2. Quina és la nostra missió?

Atendre les necessitats bàsiques de la població refugiada de Palestina

UNRWA proporciona aliments, educació, salut, aigua potable, protecció i serveis socials a la població refugiada de Palestina, concentrant els seus esforços en les famílies més vulnerables. A més, disposa de plans per a l'atenció psicossocial i prevenció i abordatge de

la violència de gènere. Per a cobrir les necessitats de les persones refugiades de Palestina, l'Agència ofereix serveis de tota mena: subministraments bàsics d'aliments i subsidis en efectiu, així com ajuda d'emergència en metàl·lic i accés a habitatges adequats.

ALIMENTACIÓ

Proporcionem aliments bàsics a la població refugiada

EDUCACIÓ

Escolaritzem a nens i nenes per a un futur més just

SANITAT

Cuidem que totes les persones puguin rebre atenció mèdica

AIGUA POTABLE

Garantim l'accés a l'aigua apta per al consum

REFUGI

Protegim el dret fonamental de tenir un refugi

AJUT HUMANITARI I EMERGÈNCIA

Proporcionem suport vital quan més ho necessiten

PROGRAMA DE GÈNERE

Promovem la igualtat de gènere

ATENCIÓ PSICOSICIAL

Proporcionem suport psicossocial

PROTECCIÓ

La protecció és part integral del treball de UNRWA

MICROFINANÇAMENT

Brindem oportunitats sostenibles de generació d'ingressos

Si vols conèixer millor la labor d'UNRWA visita la nostra web [UNRWA España](#)

Promoure el compliment dels ODS

Garantir els drets humans de la població refugiada de Palestina forma part de la nostra labor i del nostre compromís més ferm. Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) proporcionen un marc comú per a abordar els reptes globals, incloent-hi la pobresa, la desigualtat, la degradació del medi ambient, el canvi climàtic, la pau i la justícia. UNRWA realitza una aportació directa a molts d'aquests objectius en les seves cinc àrees d'actuació perquè la població refugiada de Palestina no quedi enrere.

En invertir en el capital humà de les persones refugiades de Palestina, UNRWA contribueix

activament a la realització de l'Agenda 2030. Com el major proveïdor de serveis directes a la població refugiada de Palestina en les seves àrees d'operacions, l'impacte de UNRWA és concret i sostingut, sent els següents Objectius de Desenvolupament Sostenible centrals en el nostre treball:

En el marc del projecte "Palestina en escena: justícia climàtica i de gènere per als DDHH de persones refugiades a Gaza" es treballen els **ODS 5 i ODS 13**:

ODS 5 a territori ocupat Palestí

En zones de conflicte, els drets de les dones i nenes es veuen greument vulnerats. Des de l'inici de la guerra a Gaza, les dones, nens i nenes han representat aproximadament el 70% de les víctimes mortals. A Cisjordània, la violència exercida per colons israelians ha anat en augment des de l'inici del conflicte a Gaza, afectant de manera desproporcionada a dones i menors, amb una mitjana de set incidents diaris. Enfronten tant la violència de l'ocupació israeliana com la derivada dels valors patriarcal de la seva societat. Les dones refugiades de Palestina sofreixen doble discriminació i diverses formes de violència. El conflicte ha portat a moltes dones a assumir rols en el mercat laboral, majorment en condicions precàries. Malgrat tenir més dones en càrrecs de decisió, la lluita nacional supera l'agenda de drets de dones, resultant en baixes taxes de participació. No obstant això, aquestes dones desenvolupen estratègies per a resistir i contribuir a l'avanç dels ODS a Gaza.

5 IGUALTAT DE GÈNERE

L'apoderament de les dones i les nenes, així com assolir la igualtat de gènere, són essencials per al desenvolupament sostenible. Les diferències entre els sexes no poden continuar traduint-se en desigualtats en el gaudi ple dels drets humans. El treball per aconseguir la igualtat de gènere és fonamental per construir un món pròsper, sostenible i en pau.

Per a aconseguir aquest ODS, l'Agència assegura la igualtat educativa per a nenes, ofereix capacitació laboral a dones joves, i proporciona serveis de salut materna i infantil. A més, implementa programes de nutrició per a embarassades i lactants, donar suport a víctimes de violència de gènere, i promou el lideratge femení i la sensibilització sobre els drets de dones i nenes.

El projecte "Palestina en escena: Justícia climàtica i de gènere de les persones refugiades de Palestina", finançat per l'Ajuntament de Barcelona, tracta la realitat de les dones refugiades de Palestina des d'una òptica que contribueix a trencar els mites i estereotips que existeixen sobre les dones àrabs, analitzant la seva situació de manera crítica i profun-

El somni de Samah "No hi ha major discapacitat que no poder somiar"

Clic para ir al video

ODS 13 territori Palestí ocupat

13 ACCIÓ CLIMÀTICA

L'emergència climàtica en tot el planeta ens obliga a prendre mesures contundents dirigides a prevenir i a pal·liar les conseqüències del canvi climàtic i els seus efectes, per a aconseguir un desenvolupament sostenible.

da, considerant que les contínues crisis ambientals i la situació de violència estructural els afecten com a majors exponents de l'economia de cures en una societat patriarcal. Aquest projecte sensibilitza sobre els conflictes i les crisis humanitàries i sanitàries en la vida de les dones i com això aprofundeix la vulneració de drets i inequitat que sofreixen de manera sistèmica, així com el conflicte desencadenat al 2023. Es presta especial atenció al paper de les violències contra les dones en situació de conflicte.

Coneguem el relat de dues dones refugiades de Palestina que lluiten per donar resposta als reptes del **ODS 5**:

Abir Jibril "Dones a Palestina que sobreviuen per a canviar-ho tot"

Desafortunadament, aquesta és una realitat que no podem ignorar ni negar que succeeixi. Hi ha dones que estan exposades a violència.

Clic para ir al video

A nivell mundial, s'implementen estratègies per a mitigar els efectes de l'escalfament global, relacionat amb el consum, generació de residus i la relació humana amb la naturalesa. La crisi climàtica afecta els sistemes naturals, l'economia i la societat, impactant més greument a dones i nenes, obligant-les a vegades a abandonar l'escola o contreure matrimoni infantil. L'ODS 13 té tres metes: enfortir la resiliència davant el clima, incorporar mesures climàtiques en polítiques nacionals i millorar l'educació sobre el canvi climàtic.

A Gaza, la crisi ambiental s'ha agreujat des de l'inici de la guerra. A una realitat ja complexa que incloïa alta densitat poblacional, falta de serveis bàsics, mala gestió de residus, i escassetat d'aigua potable i energia, s'ha afegit la destrucció d'infraestructures per a la dessalinització, extracció i tractament d'aigua, gestió de residus, obtenció d'energia solar i eòlica, així com la destrucció massiva de terrenys de cultiu i la impossibilitat de conrear en ells per contaminació derivada de l'ús d'armament militar, entre altres.

Per a aconseguir aquest ODS, l'Agència inclou en el currículum educatiu de les seves escoles temàtiques sobre canvi climàtic i sostenibilitat, organitza tallers i campanyes de conscienciació, implementa projectes d'energia solar, millora la gestió de residus en campaments i facilita l'accés a aigua potable i sanejament.

És moment de conèixer el relat de dues persones refugiades de Palestines que lluiten per donar resposta al **ODS 13**:

Guardiana de la tierra | Visibilitant l'invisible

Clic para escuchar el relato sonoro

Aigua potable | Mahmud

Clic para ir al video

En resum, en el territori Palestí ocupat no és possible l'abast dels ODS per a les persones refugiades de Palestina mentre no es trobi una solució justa i definitiva a la seva difícil situació.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible tenen una dimensió global i sota aquest principi de globalitat cal treballar per a garantir una Palestina lliure de violència que, al seu torn, els permeti formar part de l'aliança mundial per al desenvolupament.

1.3. Com treballem a Espanya?

A UNRWA Espanya comptem amb un departament d'Educació per a la ciutadania global, l'objectiu de la qual és augmentar la base social compromesa amb la població refugiada de Palestina i la promoció dels seus drets humans i l'assoliment dels ODS. Per això desenvolupem activitats i projectes que s'articulen al voltant de dos eixos principals:

1. La sensibilització, per a despertar consciències crítiques i dotar d'eines de participació i transformació social.
2. La mobilització social, amb la qual tractem d'acostar a la societat a la situació de la població refugiada de Palestina.

Per a difondre, promoure i defensar els Drets Humans, prenent com a estudi de cas la situació humanitària de la població refugiada de Palestina, hem elaborat aquest manual pràctic de teatre social.

El projecte "*Palestina en escena: justícia climàtica i de gènere pels DDHH de les persones refugiades a Gaza*", impulsat per UNRWA Catalunya amb el suport econòmic de l'Ajuntament de Barcelona, té com a objectiu fomentar compromisos entre la ciutadania de Barcelona amb els drets humans, el dret climàtic i la justícia de gènere de la població refugiada de Palestina a Gaza, especialment en el barri de Sant Martí.

Per a aconseguir-ho, utilitzarem el teatre social com a metodologia eficaç per a generar transformacions individuals i comunitàries, proposant solucions conjuntes a situacions d'opressió.

En el marc del projecte, duem a terme diverses accions, incloent-hi l'elaboració d'aquest manual pràctic de teatre social, el qual servirà com a complement a les formacions teatrals ofertes o com a material de consulta per a qualsevol persona pròxima al teatre i que tingui interès per les persones refugiades de Palestina.

2.1. Manual pràctic de teatre social

Per què un manual pràctic de teatre social?

Conèixer la vulneració de drets de les persones refugiades de Palestina és fonamental perquè la ciutadania generi consciència des d'un pensament crític i es converteixi així en protagonista de la transformació de la societat, a nivell individual i col·lectiu; per a això UNRWA ofereix noves narratives i eines, educant entorn de l'Agenda 2030, els Objectius de Desenvolupament Sostenible i els drets humans.

Presentem aquí una ruta ideal per a explorar el teatre social com una poderosa eina de sensibilització sobre justícia climàtica i de gènere, drets humans, ODS, i la situació de la població refugiada de Palestina, especialment de Gaza.

Prenent com a exemple la situació humanitària en la franja de Gaza i Cisjordània, proposem utilitzar el teatre social per a comprendre millor la complexitat, diversitat i interdependència globals. D'aquesta manera, busquem fomentar una major consciència i compromís. Els passos explicats a continuació, a través de metodologies, tècniques, jocs i exercicis participatius, empàtics i vivencials del teatre social; serviran com a guia per a vincular i empatitzar amb aquestes realitats, dotant a qui ho utilitzi d'un rol actiu i protagonista en la reivindicació del compliment dels drets de les persones refugiades de Palestina.

Per a qui és el manual ?

Aquest manual està dirigit a totes aquelles persones participants de grups de teatre amateur, escoles d'estudis superiors d'Art Dramàtic i joves professionals en residències d'arts escèniques que se senten aclaparades per la informació mediàtica sobre la situació de les persones refugiades Palestines a Gaza i es pregunten: què puc fer? com puc ajudar? Aquest manual és per als qui busquen una manera d'expressar i actuar, però no han trobat els mecanismes adequats. Aquí descobriràs com convertir les teves inquietuds en accions concretes a través del teatre social.

Com utilitzar el manual?

Per a començar a treballar teatre social pels drets de les persones refugiades de Palestina des d'un enfocament de drets humans i de gènere, seguiu el full de ruta que us hem traçat en aquesta infografia [🗺️ "Manual pràctic: com utilitzar el teatre social per Palestina"](#).

A més, al final d'aquest manual podreu trobar materials, fonts i referències bibliogràfiques per a completar els exercicis.

Amb aquest manual, no sols aprendreu a crear teatre social efectiu, sinó que també desenvolupareu la capacitat d'inspirar i mobilitzar a altres persones perquè s'uneixin en la defensa dels drets humans de la població refugiada de Palestina. Avanci, l'escenari és vostre!

MANUAL PRÀCTIC COM UTILITZAR EL TEATRE SOCIAL PER PALESTINA

Coneixer per actuar PAS 1

Definir i conèixer què entenem per persona refugiada de Palestina, el conflicte palestí-israelià, la realitat contextual geopolítica i històrica de les dones en la franja de Gaza i Cisjordània, enfocament de gènere (ODS 5) i enfocament ambiental (ODS 13). Com en tot procés teatral, és essencial conèixer la realitat que volem representar i actuar, especialment en el teatre social, on la consciència social i el paper actiu del públic són fonamentals. Per a això recomanem:

- Llegir atentament els apartats introductoris.
- Consultar les fonts recomanades.

Al manual:

- 1.1 Qui som?
- 1.2 Quina és la nostra missió?
- 1.3 Com treballem a Espanya?

Teatre per a transformar PAS 2

Explorar l'origen i les branques del teatre social a través d'exercicis pràctics que ens aportin eines per a la transformació social en relació amb els drets humans de les persones refugiades de Palestina. Aquest enfocament pràctic està alineat amb el l'ODS 5 (igualtat de gènere) i l'ODS 13 (acció pel clima).

Al manual:

- 2.1 Manual pràctic de teatre social
- 2.2 Però...què és el teatre social?

Mans a l'obra! PASO 3

Realitzar exercicis pràctics que ens permetin aplicar l'après i començar a crear les nostres pròpies escenes de teatre social.

2.2. Però... què és el teatre social?

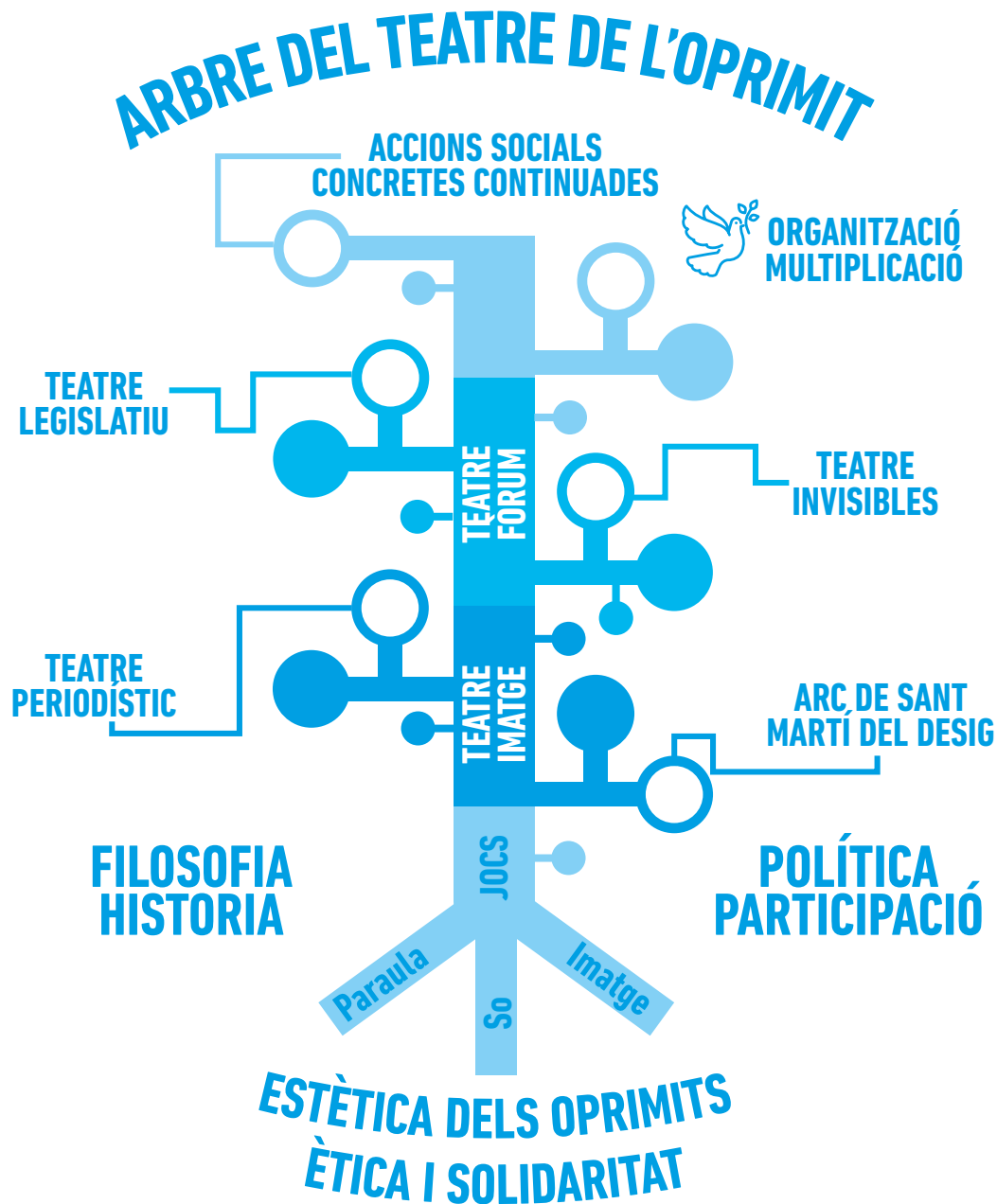
El concepte de “teatre social”, que descriu la metodologia utilitzada en el manual, es basa en el teatre de creació col·lectiva amb l'objectiu principal de generar transformacions tant individuals com comunitàries. Aquest enfocament promou valors fonamentals com la creativitat, la interculturalitat, la convivència, la creació col·lectiva, la integració, la participació, l'accessibilitat, la identificació amb el territori i la seva història, i el treball en xarxa.

El teatre social combina diversos vessants i tècniques del Teatre de l'Oprimit, integrant elements de cadascuna per a aconseguir les transformacions desitjades. Aquesta combinació flexible i adaptativa permet utilitzar els recursos més adequats per a fomentar canvis significatius en les persones participants i en la comunitat en general.

El Teatre de l'Oprimit, creat per Augusto Boal al Brasil en els anys 50, es basa en la idea que tota persona és artista i pot usar l'art escènic per a expressar-se i transformar la societat. Aquest enfocament involucra a l'espectador com a protagonista, buscant accions concretes per a canviar la realitat. Se centra en quatre aspectes clau: artístic, educatiu, polític-social i terapèutic. A través d'exercicis teatrals, cerca empoderar a les persones per a reflexionar, transformar i crear un futur millor.

Dins del Teatre de l'Oprimit hi ha diversos **vessants** i **tècniques**:

Vessants i tècniques del teatre del oprimit

Tècniques del teatre social amb petits exercicis pràctics

A continuació, us plantegem una sèrie d'exercicis per a explorar ràpidament diferents tècniques de teatre social. Us convidem a realitzar aquests exercicis per a familiaritzar-vos amb cadascuna de les tècniques. No obstant això, abans de començar, és important preparar-se i tenir al cap dues premisses clau per a aprofitar al màxim la pràctica:

PREMISSA 1

Abans de realitzar els exercicis és important evitar caure en representacions estereotipats o imatges bèl·liques que fomentin la violència. Hem de tenir sempre present que la idea és generar una cultura de pau i trencar els estereotips de gènere donant pas a una nova narrativa. Per a això, us recomanem seleccionar les escenes a representar tenint en compte:

- ♦ **Fugir de les narratives simples:** aprofundeix a conèixer les realitats que vols abordar, no et quedis en la superfície.
- ♦ **Evitar les narratives dominants:** usa diverses fonts per a l'obtenció de la informació i contrasta-la.
- ♦ **Explorar i narrar històries silenciades:** explora històries que no estan sent explicades i siguin desconegudes.
- ♦ **Registrar testimoniatges d'històries silenciades:** no treguis les teves pròpies conclusions, les persones refugiades de Palestina tenen la seva pròpia veu i narren les seves pròpies històries.
- ♦ **Informar de la vida quotidiana en el marc del conflicte:** explica que està passant ara.

PREMISSA 2

Per a la selecció de situacions d'opressió us deixem com a referència les següents fonts que us permetran triar amb criteri i sempre tenint en compte la premissa 1. Convidem a seleccionar relats actualitzats, en la nostra pàgina web (<https://unrwa.es/>) podràs conèixer històries de vida de persones refugiades de Palestina que donen compte de la realitat de les persones refugiades de Palestina a cada moment.

A més de les històries actualitzades en la nostra pàgina web, us proporcionem una sèrie d'enllaços on trobareu relats de persones refugiades de Palestina:

- 🔗 [Històries de persones refugiades de Palestina](#)
- 🔗 [Genealogia feminista: Palestina II](#)
- 🔗 [Gaza Amal. Històries de dones valentes a la franja de Gaza.](#)
- 🔗 [Pàgina web United Nations Office for Coordination of Humanitarian Affairs](#)
- 🔗 [Microrelats sonors i il·lustrats des de la realitat de les dones refugiades de Palestina](#)

Endavant, és moment d'explorar amb el cos, ment i emocions!

1

TEATRE IMATGE

En aquesta modalitat teatral no s'usa la paraula i es fomenta el desenvolupament d'altres formes de comunicació, expressió i percepció. Utilitza postures corporals, expressions facials, distàncies entre persones, colors i objectes per a reflexionar sobre una situació d'opressió.

Exercici Pràctic:

1. Divideix als participants en grups petits.
2. Assigna a cada grup una situació d'opressió relacionada amb la població refugiada Palestina amb enfocament de gènere.
3. Demana a cada grup que creï una imatge estàtica que representi aquesta situació utilitzant només els seus cossos.
4. Analitza les imatges en conjunt, compartiu els sentiments i possibles solucions que evoquen.

2

TEATRE PERIODÍSTIC

El Teatre Periodístic neix com a instrument de conscienciació i educació per a evidenciar, a través de tècniques teatrals, informacions censurades pels mitjans. S'utilitza material de premsa diària, revistes, fullets i gravacions de televisió per a analitzar i representar notícies des de diferents perspectives.

Exercici Pràctic:

1. Recopila notícies recents sobre la situació de la població refugiada palestina, enfocant-te en gènere.
2. Divideix als participants en grups i assigna a cada grup una notícia.
3. Cada grup analitza la seva notícia i prepara una breu representació teatral que reveli el que no s'ha dit o el que s'ha distorsionat.
4. Presenta les representacions i compartiu en conjunt les diferents interpretacions i veritats ocultes.

3

TEATRE FÒRUM

En el teatre fòrum, les obres parteixen de l'anàlisi de les inquietuds, problemes i aspiracions d'una comunitat. Els espectadors es converteixen en **"*spect-actors"** en participar activament en la representació, proposant i provant alternatives a les situacions presentades.

Exercici Pràctic:

1. Presenta una escena que representi un problema específic de la població refugiada palestina amb enfocament de gènere.
2. Convida als espectadors a intervenir dient "stop" i a intercanviar-se amb els personatges per a proposar i actuar diferents solucions.
3. Debateu les alternatives proposades i la seva viabilitat en la vida real.

4

ARC DE SANT MARTÍ DEL DESIG

L'Arc de Sant Martí del Desig és un conjunt de tècniques que ajuden a analitzar i harmonitzar els desitjos i voluntats personals amb altres formes més concordes amb la felicitat. Part de la hipòtesi que l'opressió sovint es troba en la ment de l'individu.

Exercici Pràctic:

1. Demana als participants que escriguin en una fulla les seves pors i desitjos relacionats amb la seva situació actual.
2. Forma grups petits i comparteix aquestes pors i desitjos.
3. Utilitza tècniques teatrals per a representar aquests sentiments i cerca en conjunt maneres d'enfrontar-los i harmonitzar-los.
4. Comparteix com aquestes tècniques poden ajudar en la vida quotidiana per a superar les opressions internes.

5

TEATRE INVISIBLE

El Teatre Invisible es representa en contextos reals fora de l'escenari, com a carrers o centres comercials, on el públic no sap que està sent espectador. Les escenes mostren injustícies socials per a estimular el debat públic.

Exercici Pràctic:

1. Planifica una escena que representi una injustícia social rellevant per a la població refugiada palestina amb enfocament de gènere.
2. Representa l'escena en un espai públic sense revelar que és una obra de teatre.
3. Observa i anota les reaccions del públic.
4. Posteriorment, Comparteix amb els participants sobre de l'escena i les discussions generades.

6

TEATRE LEGISLATIU

El Teatre Legislatiu utilitza el teatre en un context polític per a crear una democràcia més participativa. Transforma al ciutadà en legislador, permetent-li fer la llei a través del teatre.

Exercici Pràctic:

1. Identifica un problema legal o polític que afecti la població refugiada palestina amb enfocament de gènere.
2. Divideix als participants en grups i assigna a cada grup la tasca de desenvolupar una proposta de llei que abordi el problema.
3. Cada grup presenta la seva proposta a través d'una breu representació teatral.
4. Compartiu les propostes en conjunt, simulant un procés legislatiu participatiu, i tria les millors idees per a la seva possible implementació.

Teatre social a Palestina

A Palestina, diverses organitzacions utilitzen el teatre social com una eina poderosa per a l'educació, la conscienciació i la promoció del canvi social. Algunes d'elles ofereixen programes intensius anuals que desenvolupen habilitats de lideratge, comunicació i treball en equip, i organitza classes magistrals que atreuen a estudiants i professionals de tot el món, fomentant l'intercanvi cultural. A més, promouen el diàleg i el compromís social, transformant a l'audiència en participants actius en temes socials i polítics.

Per exemple, a 2010, trenta-tres joves de Gaza van alçar una veu d'esperança a través del teatre, transformant la tragèdia en un teatre d'acció per al canvi amb la proposta de [“The Gaza Monologues”](#) del grup Teatre Asthar, traduït a 18 llengües. Més de 2000 joves en 80 ciutats de 40 països han presentat aquests monòlegs en 18 idiomes, augmentant la consciència i solidaritat global amb la causa palestina. Deixem la proposta per si els seus textos inspiren alguna iniciativa al públic lector.

En el projecte *“Palestina en escena: justícia climàtica i de gènere pels DDHH de les persones refugiades a Gaza”*, impulsat per UNRWA Catalunya, hem tingut l'oportunitat de col·laborar amb una d'aquestes organitzacions, el Teatre [ASHTAR](#), fundat en 1991 a Jerusalem per Edward Muallem i Iman Aoun, és la primera organització de formació teatral per a joves en Palestina. Especialitzat en Teatre Fòrum, presenta obres d'alta qualitat i col·labora amb actors i directors internacionals, millorant la comunitat teatral local.

3.1. Amb tot l'aprens, com treballar-ho a través del teatre social?

En el marc del projecte de UNRWA Catalunya "Palestina en escena: Justícia climàtica i de gènere per drets humans de les persones refugiades a Gaza" finançat per l'Ajuntament de Barcelona, proposem fer ús del teatre social com a eina de sensibilització sobre les persones refugiades de Palestina en la franja de Gaza. Per a això, en aquesta ocasió us proposem realitzar dues sessions que combinen diversos vessants del teatre social.

Abans de realitzar les sessions, és fonamental llegir bé els apartats anteriors, [☞ "Pas 1: Conèixer per a actuar"](#) i [☞ "Pas 2: Teatre per a transformar"](#). Això garanteix que el cas s'abordi de manera informada i sense caure en estereotips.

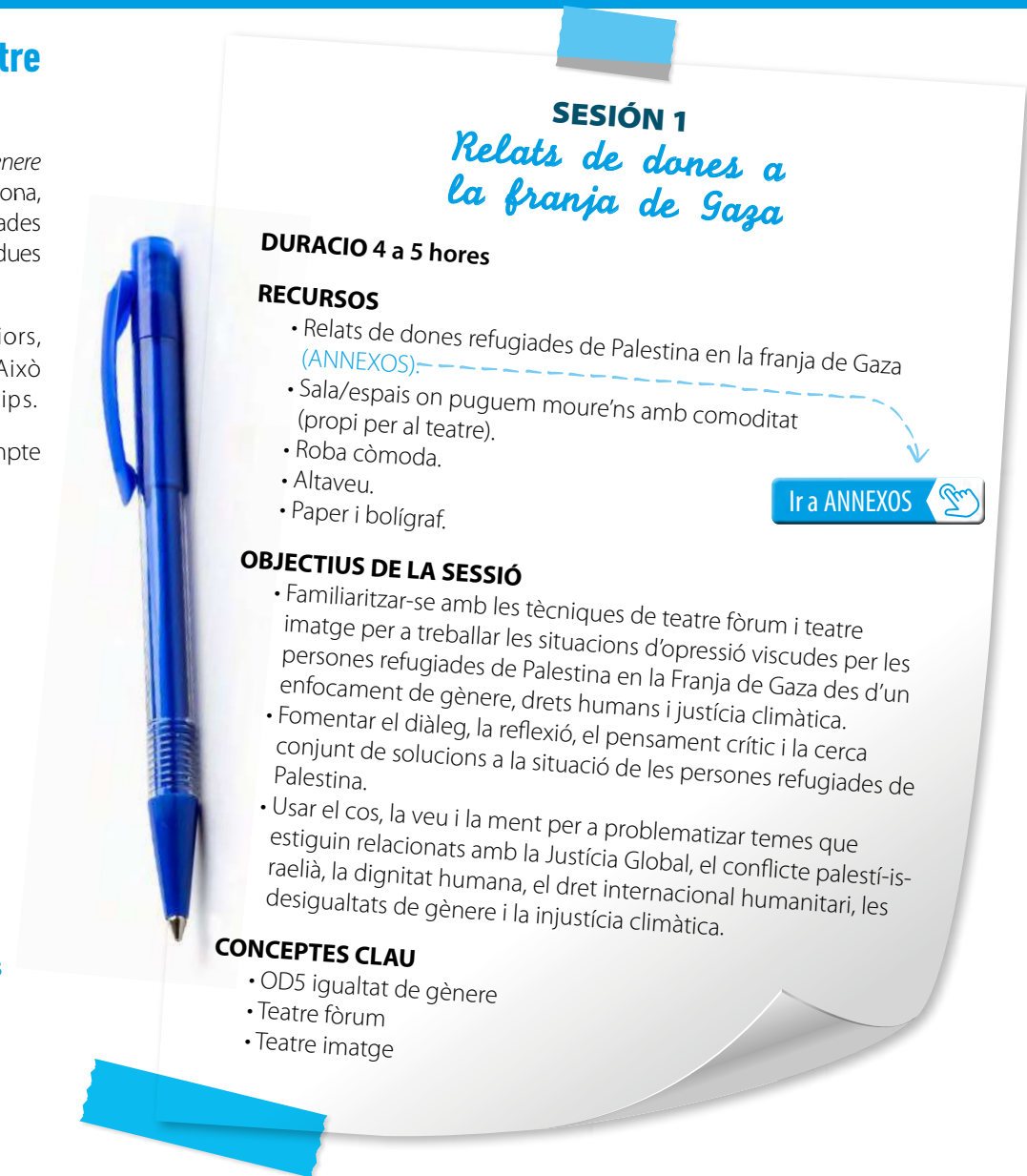
Finalment, és important remarcar una sèrie de premisses que heu de tenir en compte per a l'execució:

- 1. Fomentem el pensament crític:** Animeu-vos a reflexionar i analitzar per a comprendre millor la realitat de les persones refugiades de Palestina.
- 2. Rebutgem la victimització:** Destaqueu la fortalesa i capacitat de les persones refugiades de Palestina.
- 3. Promoguem la responsabilitat:** Motiveu-vos a actuar com a ciutadans/as davant les injustícies locals i globals.
- 4. Descubrim les nostres accions possibles:** Acompanyeu a descobrir com podeu contribuir a un canvi positiu des del nostre lloc.
- 5. Desmuntem estereotips:** Convideu a qüestionar prejudicis sobre la població refugiada de Palestina per a construir una visió respectuosa i fundada en la diversitat.

És hora d'actuar! A continuació, us presentem les dues làmines de les sessions que us permetran submergir-vos en la realitat de Palestina a través del poder transformador del teatre.

Som-hi i a canviar el món!

DINÀMIQUES PER A DESENVOLUPAR LA SESSIÓ 1

“Relats de dones en la franja de Gaza”

1. PRESENTACIONS

OBJECTIU: Fomentar la integració del grup, trencar el gel i promoure l'expressió corporal mentre les persones participants es presenten de manera creativa.

DURADA: 10-15 minuts

QUÈ ES NECESSITA?

- Espai ampli suficient perquè les persones participants puguin moure's lliurement i formar un cercle.
- No es requereixen materials addicionals, ja que l'activitat se centra en l'ús del cos i l'expressió corporal.

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA DE PRESENTACIONES

1. Introducció: Explicar l'objectiu de la dinàmica. (1 minut)

2. Escalfament: Caminar, respirar, fer contacte visual i saludar. (2 minuts)

3. Presentacions amb moviment:

- Nom i moviment: Cada participant es presenta amb un moviment que el representi. (3 minuts)
- Moviment en cadena: la primera persona a iniciar el joc ha de triar i imitar el moviment d'algú dins del cercle. Una vegada fet això, la persona el moviment de la qual ha estat replicat ha de reconèixer-ho i, al seu torn, imitar el gest d'un altre participant. Aquest procés continua de manera consecutiva fins que totes les persones hagin estat representades almenys una vegada. (3 minuts)

REFLEXIÓN Y CIERRE: Agrair i ressaltar la importància de la integració (1 minut)

2. EXPLORANT

OBJECTIU: Identificar el poder de l'imaginari col·lectiu per a desmuntar estereotips sobre la dona àrab i el conflicte palestí-israelià.

DURADA: 9-10 minuts

QUÈ ES NECESSITA?

- Espai per a generar un cercle de persones.

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA EXPLORANT:

“Els patrons invisibles”

1. Explicació de l'actividad (1 minut)

- Al compte de tres, vaig donar una paraula i les persones participants han de fer el primer gest que els vingui a la ment relacionat amb aquesta paraula. Per a evitar que s'influeixin amb els gestos dels altres, demana que es posin d'esquena al cercle i al compte de tres es donin la volta amb el gest.
- Aclareix que no hi ha respostes correctes o incorrectes; es tracta d'expressar el primer que pensin.

Desenvolupament de la dinàmica (7 minuts):

- Forma un cercle amb totes les persones participants.
- Al compte de tres, dona una paraula clau (dona, home, llibertat, justícia climàtica, conflicte armat, por i Palestina).
- Cada participant haurà de fer un gest que representi aquesta paraula.
- Dona uns segons perquè observin els gestos dels altres.
- Tots tornen a la posició inicial i repeteixes amb una altra paraula clau.
- Al fina, reflexioneu junts sobre els gestos i el que signifiquen per a cadascun.

REFLEXIÓ I TANCAMENT (1 minuto)

- En el mateix cercle.
- Guia una breu reflexió sobre l'experiència:
 - Com us va sentir en fer els gestos espontàniament?
 - Vau notar alguna similitud o diferència en els gestos dels altres?
 - Què es pot descriure de l'imaginari col·lectiu del grup?

OBJECTIU: Sensibilitzar a les persones participants sobre les experiències de les dones refugiades de Palestina a la franja de Gaza utilitzant el Teatre Imatge.

DURADA: 30-40 minuts

QUÈ ES NECESSITA?

- Espai ampli i buidat
- Còpies de quatre relats de dones refugiades de Palestina
- Paper i bolígrafs (per a anotacions)

Ir a ANNEXOS

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA DE TEATRE IMATGE**1. Introducció: (5 minuts)**

- Reuneix el grup i explica l'objectiu de l'activitat.
- Divideix a les persones participants en 4 grups.

2. Distribució de relats: (5 minuts)

- Lliurament un relat a cada grup.
- Dona temps per a llegir i entendre la història.

3. Creació d'imatges: (10-15 minuts)

- Demana als grups que identifiquin moments clau del relat.
- Crea 3-4 imatges congelades que representin aquests moments.
- Utilitzar la creativitat per a expressar emocions i narrativa.

4. Presentació d'imatges: (10-15 minuts)

- Cada grup presenta les seves imatges a la resta.
- El grup que ha observat la imatge comenta la seva interpretació sobre la imatge.
- Cada grup explica breument el context i significat de cada imatge

REFLEXIÓ I TANCAMENT (5-10 minuts)

- Quan tots els grups hagin representat, reuneix-los en un cercle gran per la reflexió final.
- Us deixem les següents preguntes com a referència per a dinamitzar la reflexió grupal:
 1. Quines emocions i pensaments van sorgir en veure les imatges? (Per exemple: frustració, fàstic, ràbia o impotència. La sensació de no poder fer res sobre aquest tema etc.)
 2. Què van aprendre sobre la vida de les dones refugiades de Palestina a Gaza?
 3. Com creuen que aquestes experiències poden influir en la comprensió, imaginari i l'empatia cap a la situació de les dones refugiades de Gaza? (Remarcar aquí les premisses de no bel·licisme, cultura de pau, canviar el relat per a baixar-lo a les persones i el rol de la dona com agent de canvi (no com a víctima)).
- Agraïeix a tots/as per la seva participació i esforç.

OBJECTIU: El Teatre Fòrum és una eina participativa que busca generar consciència i reflexió sobre temes socials a través de la representació dramàtica. En aquest cas, utilitzarem aquesta tècnica per explorar les històries de vida de dones refugiades de Palestina a la franja de Gaza i els seus desafiaments quotidians.

DURADA: 2 hores

QUÈ ES NECESSITA?

- Relats de dones refugiades de Palestina [Ir a ANNEXOS](#)

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA TEATRE FÒRUM: (1 hora 50 minuts)

1. Mantenir els grups de la dinàmica de Teatre Imatge. **(5 minuts)**
2. Distribució de relats: mantenir els relats utilitzats en la dinàmica de Teatre Imatge. **(5 minuts)**
3. Lectura i diàleg: relectura i diàleg dels relats. **(15 minuts)**
4. Creació de dramatització: cada grup prepara una dramatització basada en el seu relat. **(20-30 minuts)**
5. Presentació de dramatitzacions: cada grup presenta la seva dramatització. **(5-10 minuts)**
6. Fòrum: els participants actuen com a "espect-actors", proposant canvis en les dramatitzacions. **(30-45 minuts)**
7. Diàleg i reflexió: en gran grup es comparteixen les solucions proposades i els dilemes ètics i socials que han anat sorgint. **(10-15 minuts)**

REFLEXIÓ I TANCAMENT: (10 minuts)

Es conclou amb una reflexió col·lectiva i es comparteixen accions per a donar suport a les dones refugiades de Palestina després del taller del dia. **(10-15 minuts)**

NOTA: El temps assignat a la Presentació de Dramatitzacions variarà en funció del nombre de grups. Asseguri's d'ajustar el temps total per a aquesta secció dividint el temps disponible equitativament entre els grups. Per exemple, si hi ha 4 grups, cadascun podria tenir fins a **15 minuts** per a presentar la seva dramatització.

(60 minuts totals dividits entre 4 grups)

SESSIÓ 2

Transformant realitats amb Amal

DURADA 2 hores i 30 minuts

RECURSOS

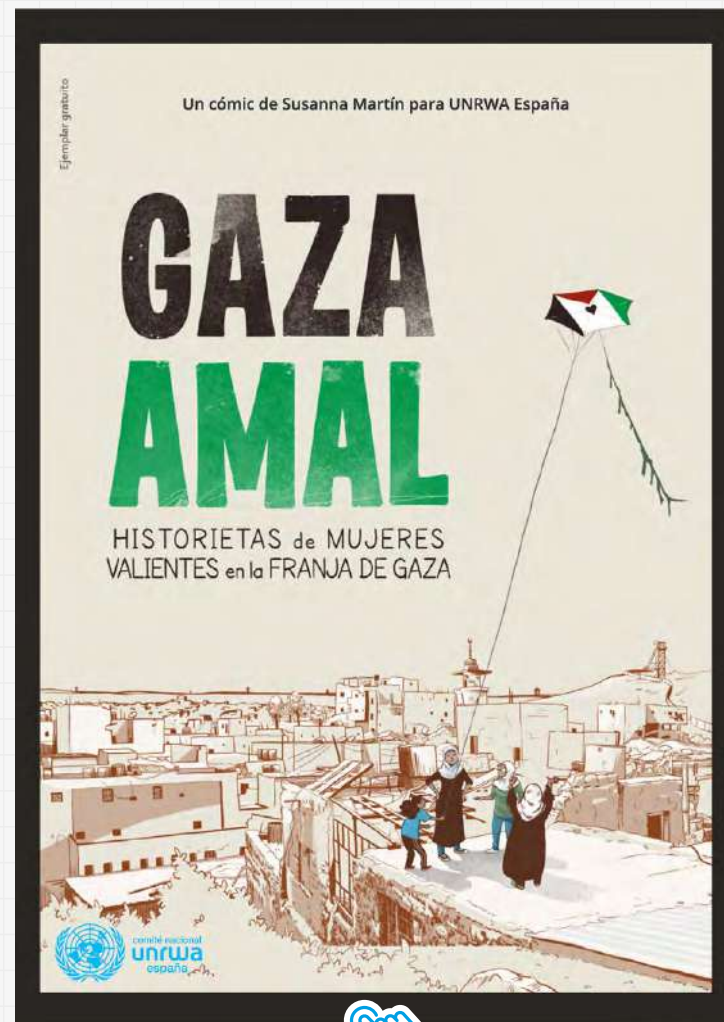
- El còmic. [“Gaza Amal: historietes de dones valentes a la Franja de Gaza”](#).
- Sala/espais on puguem moure'ns amb comoditat (adequat per al teatre).
- Roba còmoda.
- Altaveu (opcional).
- Paper i bolígraf (opcional).

OBJECTIU DE LA SESSIÓ

- Utilitzar el còmic Amal per reflexionar sobre l'ODS 5 (igualtat de gènere) a través del teatre fòrum, fomentant la participació i l'empatia.
- Aprendre tècniques de teatre per abordar l'opressió de persones refugiades de Palestina a la Franja de Gaza i Cisjordània des d'una perspectiva de gènere, drets humans i educació.
- Promoure el diàleg i el pensament crític per buscar solucions a la situació de les persones refugiades de Palestina.
- Utilitzar el cos, la veu i la ment per explorar temes de justícia global, el conflicte palestino-israelià, drets humans, accés a l'educació i igualtat de gènere.

CONCEPTES CLAU

- ODS 4 Educació de qualitat
- ODS 5 Igualtat de gènere

DINÀMIQUES PER DESENVOLUPAR LA SESSIÓ 2

“Transformant realitats amb Halima”

OBJECTIU: Reflexionar sobre els factors que ens uneixen i ens separen, aplicant-ho al cas de la població refugiada de Palestina, mitjançant la teatralització i l'expressió d'emocions.

DURADA: *Aproximadament 30 minuts, dependent del nombre de persones participants.*

QUÈ ES NECESSITA?

- Roba còmoda
- Espai ampli suficient perquè els participants puguin moure's lliurement i formar un cercle.

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA “TRENCAR EL GEL”

1. Introducció (5 minuts)

- Explica l'objectiu de la dinàmica.
- Divideix el grup en dos equips.

2. Preparació d'escenes (10 minuts)

Grup 1: El que ens uneix

- Demana als grups que reflexionin sobre: privilegis comuns, comunicació i participació.
- Demana als grups que creïn escenes teatrals breus que representin aquests factors, destacant emocions positives com la solidaritat, l'alegria i l'esperança.

Grup 2: El que ens separa

- Demana als grups que reflexionin sobre: accés a recursos, ús de l'espai, exclusió, violència cultural i fronteres físiques.
- Demana als grups que creïn escenes teatrals breus que representin aquests factors, destacant emocions negatives com la frustració, la tristesa i la ira.

3. Presentació d'escenes (10 minuts)

- Cada grup presenta les seves escenes teatrals a la resta del grup.
- Demana als grups que observin i prenguin notes sobre les emocions expressades i els missatges transmesos.

4. Anàlisi i reflexió (5 minuts)

- Analitza les escenes en el context de la població refugiada de Palestina.
- Discuteix com aquests factors i emocions afecten aquesta població i què es podria fer per mitigar les diferències i potenciar les unions.

REFLEXIÓ I TANCAMENT

- Reflexiona sobre la importància d'entendre el que ens uneix i ens separa, i com les emocions juguen un paper crucial.
- Agraeix la participació.

OBJECTIU: Implicar activament els i les participants en el desenvolupament de dinàmiques teatrals per reflexionar sobre les realitats que ens uneixen i ens separen, i transformar la realitat injusta que ens envolta, amb un enfocament de gènere en relació a l'accés a l'educació de nenes i adolescents (ODS 5).

DURADA: 30 minuts

QUÈ NECESSITEM?

- **Còmic Gaza Amal** (pàgina 24)
- Espai ampli per a les representacions

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA:

"Camí per complir un somni"

1. Introducció (5 minuts)

- Explica l'objectiu de la dinàmica.
- Llegeix en veu alta la pàgina 24 del còmic.
- Demana persones voluntàries que surtin a escena.

2. Teatre Imatge: representació en estàtua (10 minuts)

- Les persones voluntàries representaran en forma d'estàtua (sense parlar ni explicar) tot el que passa en la història d'en Hazeem a la pàgina 24 del còmic:
 - Visible i obvi: La mare d'en Hazeem li dona la notícia sobre la seva amiga Jiyana i la denegació del seu permís d'entrada a Cisjordània.
 - Invisible: frustració, tristesa, ràbia...
- Les estàtues han d'expressar tant les emocions com les situacions visibles i invisibles.

3. Anàlisi en grup (10 minuts)

- La resta del grup observarà i analitzarà les representacions.
- Demana al grup que comparteixi el que cada estàtua està representant i les emocions que transmeten.
- Demana al grup que reflexioni sobre com aquestes situacions i emocions impacten la vida dels nens i les nenes refugiades de Palestina.

4. Reflexió sobre l'ODS 5 (5 minuts)

- Analitza com les barreres representades afecten l'accés a l'educació de nenes i adolescents.
- Discuteix possibles solucions per superar aquestes barreres i millorar l'educació per a les nenes i nens refugiats.

REFLEXIÓ I TANCAMENT

- Reflexiona sobre la importància d'entendre el que ens uneix i ens separa i com podem transformar aquestes realitats injustes.
- Agraeix la participació.

OBJECTIU: Involucrar activament a les persones participants en la creació i representació d'escenes improvisades per reflexionar sobre els desafiaments que enfronten les nenes i dones refugiades de Palestina en relació amb l'ODS 5 (igualtat de gènere).

DURADA: 40 minuts

QUÈ NECESSITEM?

- 📖 **Còmic Gaza Amal** (pàgines 14 i 15)
- Espai ampli per a les representacions.
- Fulls de paper i bolígrafs (opcional).

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA TEATRE IMPROVISAT:

"La resistència del dia a dia"

1. Introducció (5 minuts)

- Explica l'objectiu de la dinàmica.
- Divideix el grup en diversos subgrups.

2. Lectura de la història (5 minuts)

- Llegeix en veu alta les pàgines 14 a 15 del còmic sobre la història d'Hura.
- Assegura't que totes les persones participants compreguin la història i el context.

3. Preparació de les escenes (10 minuts)

- Cada subgrup rebrà la tasca de crear una representació improvisada basada en diferents respostes i posicionaments davant la situació d'Hura representada a les pàgines 14 i 15 del còmic.

4. Representacions improvisades (10 minuts)

- Cada subgrup tindrà uns minuts per presentar la seva escena improvisada a la resta del grup.
- Les representacions han de reflectir les emocions i situacions de cada resposta i posicionament.

5. Anàlisi i reflexió (10 minuts)

- Després de cada representació, el grup discutirà els desafiaments que enfronten les nenes refugiades de Palestina en relació amb:
- ODS 5: igualtat de gènere: barreres culturals, expectatives de gènere, oportunitats laborals.
- Demana al grup que reflexioni sobre com cada resposta i posicionament afecta les oportunitats de Nawal i d'altres nenes refugiades.

REFLEXIÓ I TANCAMENT (5 minuts)

- Convida el grup a reflexionar sobre la importància de l'educació i la igualtat de gènere per transformar la vida de les nenes refugiades.
- Agraeix la participació de tothom.

Nota: Els subgrups han de considerar diversos factors, com:

- Resposta positiva: autodeterminació i passió pel que fa.
- Resposta negativa: barreres culturals, econòmiques i socials.
- Resposta neutra: manca de recursos o informació.

OBJECTIU: Implicar activament les persones participants en la creació i representació d'una entrevista periodística per reflexionar sobre la importància de la narrativa en la situació de la població refugiada de Palestina i els desafiaments que enfronten les joves refugiades en relació amb l'ODS 5 (Igualtat de gènere).

DURADA: 40 minuts

QUÈ NECESSITEM?

- 🌟 **Còmic Gaza Amal** (pàgines 11 a 13).
- Espai ampli per a la representació.
- Fulls de paper i bolígrafs (opcional).

ESTRUCTURA DE LA DINÀMICA TEATRE PERIODÍSTIC:

“La importància de la narrativa”

1. Introducció (5 minuts)

- Explica l'objectiu de la dinàmica.
- Selecciona almenys tres persones voluntàries per representar l'entrevista:
 - 1 periodista.
 - 1 persona que representi Amal.
 - 1 persona que representi el pare d'Amal.

2. Lectura de la història (5 minuts)

- Llegeix en veu alta les pàgines 11 a 13 del còmic sobre la història d'Amal
- Assegura't que totes les persones participants compreguin la història i el context.

3. Preparació de l'entrevista (0 minuts)

- Les persones voluntàries tindran uns minuts per preparar l'entrevista
- La persona periodista prepararà preguntes sobre:
 - El reportatge d'Amal sobre l'associació de dones gazzatines que cuinen dolços
 - El pare d'Amal i els seus companys parlant sobre els familiars que van marxar de Gaza
 - Els talls de llum que impedeixen a Amal estudiar o treballar en el seu blog
- Amal i el seu pare: pensaran en com respondre a les preguntes, reflectint les seves experiències i emocions

4. Representació de l'entrevista (0 minuts)

- Els voluntaris representaran l'entrevista davant del grup
- L'entrevista ha de cobrir els temes esmentats i reflectir la situació d'Amal de manera realista i emotiva

5. Anàlisi i reflexió (0 minuts)

- La resta del grup analitzarà les respostes d'Amal i del seu pare, discutint:
 - La importància de la narrativa en la situació de la població refugiada de Palestina
 - Els desafiaments que enfronten les joves refugiades en relació amb l'ODS 5 (igualtat de gènere), com ara barreres culturals, violència, i oportunitats laborals i educatives
- Demana al grup que reflexioni sobre com aquestes històries personals poden influir en la percepció pública i en les polítiques relacionades amb les persones refugiades de Palestina.

REFLEXIÓ I TANCAMENT (5 minuts)

- Demana al grup que reflexioni sobre la importància de donar veu a les històries personals i els desafiaments que enfronten les joves refugiades de Palestina
- Agraïx la participació de les persones participants

Ara, actua tu!

En el teatre social, la sensibilitat i la consciència de les realitats que ens afecten són essencials. La vulneració dels drets humans que enfronten les persones refugiades de Palestina és una qüestió important a abordar en el nostre treball i quotidianitat. Com a artistes compromesos amb la justícia social, podem utilitzar les nostres habilitats per promoure la solidaritat i la cultura de pau.

A continuació, trobaràs algunes recomanacions pràctiques i viables que pots implementar en el teu dia a dia per donar suport a la població refugiada de Palestina des del teatre social. ¡Conjuntament podem marcar la diferència!

1. Informa't: Dedica temps a investigar i comprendre la situació actual en Palestina, així com la història i les causes del conflicte. Mantente actualitzat/a a través de fonts de confiança.

2. Difon informació: Comparteix notícies, articles i recursos informatius sobre Palestina amb el teu cercle pròxim, família, amics i en les teves xarxes socials per a sensibilitzar a més persones sobre la realitat a la regió.

3. Participa en activitats de concientització: Organitza xerrades, tallers o projeccions relacionades amb la situació en Palestina en la teva comunitat. Convida a experts, activistes o persones amb experiència en la causa per a ampliar el coneixement col·lectiu.

4. Dona suport a iniciatives i organitzacions: Investiga i col·labora amb organitzacions i projectes que treballin en favor dels drets humans en Palestina. Pots realitzar donacions, voluntariat o difondre les seves activitats.

5. Envia cartes i peticions: Participa en campanyes de signatures i envia cartes a autoritats governamentals exigint accions concretes per a promoure la pau i el respecte dels drets humans en Palestina.

6. Educació contínua: Aprèn més sobre la cultura, tradicions i contribucions del poble palestí. Fomenta el diàleg intercultural i desafia estereotips negatius sobre la regió.

7. Solidaritat activa: Participa en accions que promoguin i defensin els drets humans de les persones refugiades de Palestina, la justícia climàtica, la igualtat de gènere o l'accés a l'educació.

Aquestes recomanacions poden ser incorporades en la teva rutina diària de manera senzilla i contribuiran a generar consciència i acció en favor de Palestina. Si necessites més idees o informació contacta'ns a catalunya@unrwa.es, aquí estem per a ajudar-te!

Des de UNRWA Catalunya esperem que aquest manual hagi estat pràctic i et resulti útil. Qualsevol dels exercicis i exemples proposats pot treballar-se amb diferents històries i realitats de la població refugiada de Palestina. Si necessites més referències o materials. A continuació, et deixem alguns exemples i materials pedagògics que poden ser-te útils.

Gràcies per fer costat a la població refugiada de Palestina i defensar els seus drets des del teatre social, la teva aportació és fonamental.

Context Palestina

- ✦ [Històries de refugiats de Palestina de UNRWA](#)
- ✦ [Informes actualitzats de la situació a Gaza](#)
- ✦ [UNRWA España. \(2021\). Estrategia de educación para una ciudadanía global 2021-2023.](#)
- ✦ [ASHTAR theatre https://www.ashtar-theatre.org/about.html](https://www.ashtar-theatre.org/about.html)
- ✦ [Notícies actualitzades ONU](#)
- ✦ [Pàgina web United Nations Office for Coordination of Humanitarian Affairs](#)
- ✦ [UNRWA Headquarters – Amman. \(2024\). Syria, lebanon and jordan emergency appeal 2024](#)
- ✦ [UNRWA Andalucía. \(2023\). Rostros de los ODS: Mujeres de Gaza y Sevilla que transforman el mundo.](#)

Teatre Social

- AECID y MZC. (2015). Guía pedagógica de teatro social: Teatro social como herramienta de aprendizaje (ciudadanía) global y transformación para la erradicación de la violencia de género. MZC y AECID.
- Barauna, T. y Motos, T. (2009). “De Freire a Boal: Pedagogía del Oprimido-Teatro del Oprimido”. Editorial Ñaque.
- Barauna, T. y Motos, T., (2009). La práctica del teatro fórum de Augusto Boal. El caso de Marias do Brasil. Revista Creatividad y Sociedad.
- Boal, A. (2002). “Juegos para actores y no actores”. Alba Editorial S.I.U.
- Boal, A. (2009). Teatro del Oprimido. Barcelona: Alba Editorial
- ✦ [Corporación Otra Escuela. Teatro del oprimido y teatro foro en la educación y construcción de culturas de paz.](#)

Material Pedagògic

- ✦ [UNRWA Euskadi. Reimpresión \(2022\). Gaza Amal. Historias de mujeres valientes en la Franja de Gaza.](#)
- ✦ [UNRWA Euskadi. \(2022\), GENEALOGÍA FEMINISTA PALESTINA II: MUJERES QUE INSPIRAN.](#)
- ✦ [UNRWA. \(2016\). Guía pedagógica “El refugio del sueño. Educación en Derechos Humanos a través del teatro foro”.](#)
- ✦ [UNRWA Comunidad Valenciana. \(2016\). Guía pedagógica: Els drets humans i els objectius de desenvolupament sostenible a través del teatre. Des de la situació de la població refugiada de Palestina.](#)
- ✦ [UNRWA España \(2021\). Halima. Historietas de mujeres valientes en Cisjordania.](#)
- ✦ [UNRWA Comunidad Valenciana. \(2022\). MONOGRÁFICO. INSPIRACIÓN Y RESILIENCIA. Mujeres refugiadas de Palestina en ambos lados del Mediterráneo.](#)
- ✦ [UNRWA Aragón \(2021\). Microrrelatos sonoros e ilustrados desde la realidad de las mujeres refugiadas de Palestina.](#)
- ✦ [Monólogos de Gaza. Ashatar.](#)
- ✦ [UNRWA Euskadi. \(2017\). Cómo informar de conflictos y situaciones humanitarias con enfoque de género desde el caso del territorio Palestino ocupado \(LolaMora Producciones, Metodología investigación y guía.](#)
- ✦ [UNRWA Comunidad Valenciana. \(2024\). Visibilizando lo invisible.](#)

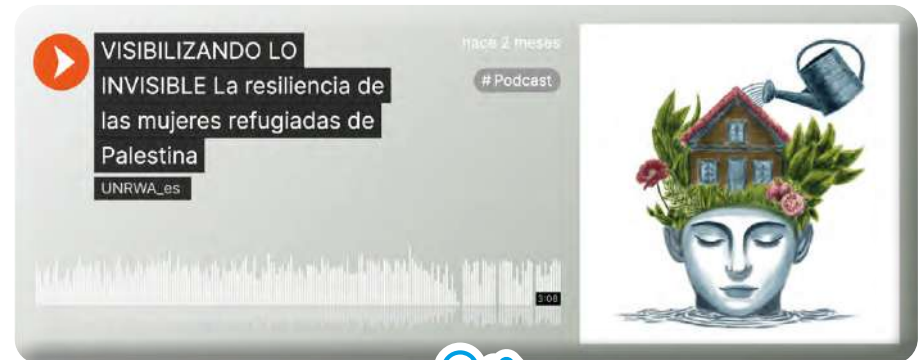
ANNEX 1: Històries de dones refugiades de Palestina

VISIBILITZANT L'INVISIBLE

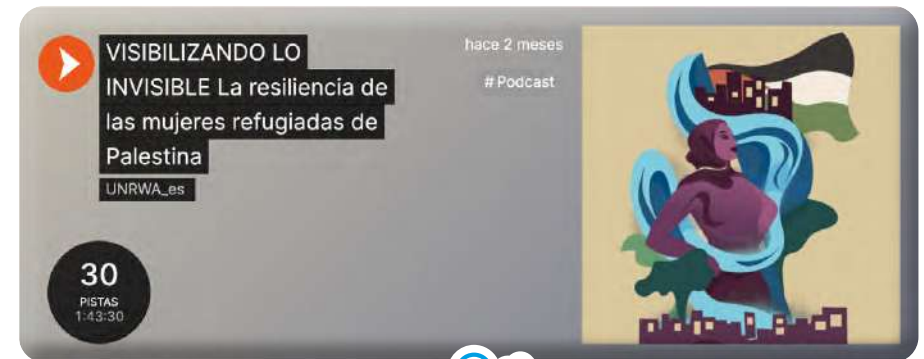
És un programa d'UNRWA Comunitat Valenciana que, amb el suport financer de la Vicepresidència i Conselleria de Serveis Socials, Igualtat i Habitatge, busca sensibilitzar sobre la realitat de les nenes i dones refugiades de Palestina. Estudiants de Belles Arts, Il·lustració i Disseny Gràfic de diverses escoles i universitats de la Comunitat Valenciana van crear il·lustracions basades en microrrelats sonors elaborats per estudiants de Comunicació Audiovisual i Periodisme.

En aquest apartat d'Anar a [Ir a ANNEXOS](#) podràs trobar tots els recursos necessaris per a poder desenvolupar les dinàmiques de la **SESSIÓ 1: "Relats de dones a la franja de Gaza"**. És moment d'endinsar-nos en les històries de cadascuna de les dones valentes que ens ensenyaran i commouran.

hace 2 meses # Podcast UNRWA_es

hace 2 meses # Podcast UNRWA_es

30 PISTAS 1:43:30

ANNEX 1: Històries de dones refugiades de Palestina

GAZA. LLAVORS DE RESILIÈNCIA

és una mostra de relats sonors il·lustrats per mostrar vuit exemples de dones que treballen per defensar els drets de la població refugiada de Palestina en un context d'emergència humanitària permanent.

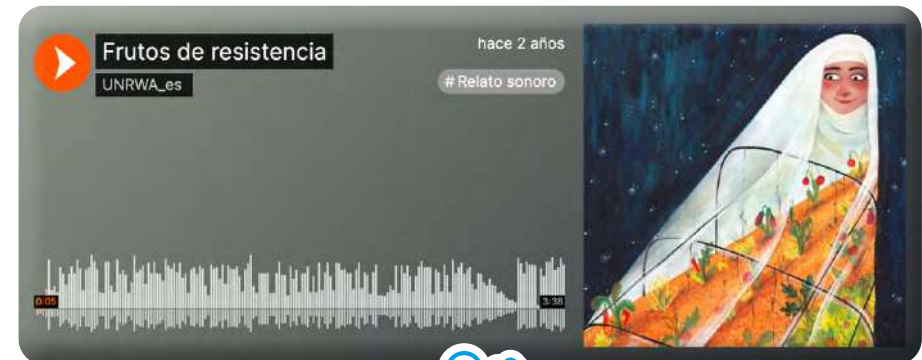
Les il·lustracions han estat realitzades per estudiants de l'Escola de la Dona de Barcelona a partir dels relats d'estudiants de la Facultat de Comunicació de la UAB, de la Fundació Autònoma Solidària i de joves vinculats a l'Ateneu del Clot.

La sobirania alimentària, la justícia ambiental, l'educació o l'art són alguns dels drets que protegeixen les protagonistes dels relats.

Projecte realitzat per UNRWA Catalunya amb el suport financer de l'Ajuntament de Barcelona.

Clic per a
escollar

Clic per a
escollar

1

Històries de dones refugiades de Palestina

Dima: Ballant per la llibertat a les teulades de Gaza

Dima, una jove refugiada palestina de 20 anys procedent d'Al-Masmiyya, zona ocupada a 41 quilòmetres al nord-est de Gaza, troba en la dansa contemporània una forma d'expressió i llibertat. Balla en el terrat de la seva casa al compàs de música palestina, sentint que vola com un ocell mític, Anqa'. A través del seu ball, aborda una varietat de temes i contradiccions: amor i guerra, pau i lluita, esperança i dolor, resistència i desemparament.

Estudia Traducció i Interpretació de Llengua Anglesa i la seva passió per la dansa contemporània, un estil poc comú a Gaza, va néixer en descobrir-la en YouTube. Inicialment, es va unir a classes de Dabke, una dansa tradicional palestina similar a la dansa moderna, en el Centre Cultural Said al-Mishal, on representava alegria, herència cultural i resistència pacífica.

Lamentablement, a l'agost de 2018, el centre va ser destruït per atacs aeris israelians. Després d'aquest incident, Dima es va traslladar a YMCA a Gaza, on va introduir elements de dansa moderna en el Dabke, creant el que van anomenar "Hip hop Dabke".

Malgrat els obstacles, incloent-hi la mentalitat conservadora de la societat palestina, Dima no es va rendir i va continuar ballant, ignorant les crítiques. Ha presentat nombrosos espectacles de dansa, perseguint el seu somni i el seu art enmig d'un context difícil.

INSPIRACIÓ I RESILIÈNCIA DONES REFUGIADES DE PALESTINA A AMBDÓS COSTATS DEL MEDITERRANI

on 8 testimonis de dones refugiades de Palestina residents a València i al territori Palestí ocupat relaten les seves lluites quotidianes i estratègies de superació en els contextos que habiten, així com la seva contribució a una societat igualitària. Aquesta publicació ha estat realitzada per UNRWA València, amb el suport financer de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica de la Generalitat Valenciana, en el marc del projecte "Rutes de comunicació i refugi: Parlen dones i nenes palestines a ambdós costats del Mediterrani".

@Mery Freda

2

Històries de dones refugiades de Palestina

Shireen Hasannen: l'art de la resistència

Shireen Hasannen, una pintora de 25 anys de Gaza, estudia enginyeria arquitectònica i considera que "l'arquitectura és més un estil de vida que un camp d'estudi". Per a ella, "l'art és una part essencial de l'arquitectura" i cerca ser la veu dels qui no poden expressar-se a causa de les dures circumstàncies de la vida en la Franja de Gaza.

Els seus retrats reflecteixen la ira i la solitud del seu poble. Shireen diu: "Visc el mateix sofriment que la gent de Gaza, però l'única diferència és que puc expressar els meus sentiments a través de l'art". Enfronta nombrosos reptes, incloent-hi la falta de materials i el fet de ser dona en una societat que no valora l'art. "Desgraciadament, la gent no valora l'art com deuria".

Una de les seves majors dificultats va ser trobar finançament per a un projecte, ja que Israel no permet la seva entrada a Gaza. Sense desanimar-se, Shireen va descobrir com fabricar el material artesanalment a la seva casa. "No em vaig desanimar. Vaig descobrir com fer aquest material químicament i el vaig fabricar artesanalment en la cuina de la meva casa".

Inicialment, no trobava suport en el seu entorn. "Les meves amistats i familiars em deien que havia estudiat enginyeria durant cinc anys per a ser enginyera i no per a dibuixar gargots". Després de perdre a la seva mare per càncer fa cinc anys, Shireen es va convertir en mare dels seus dos germans petits. "L'art em va salvar, així que vaig decidir compartir-lo amb uns altres per a salvar-los també".

Shireen s'inspira en les històries i el sofriment de la gent de Gaza, especialment en els problemes de les dones, com l'assetjament i la violència de gènere. "Pot ser que no sigui capaç de resoldre aquests problemes, però és la meva responsabilitat llançar llum sobre ells". Somia amb tenir el seu propi atelier per a continuar donant veu als sense veu. "Gaza és un lloc molt ric en històries. Vull ser la veu dels sense veu".

GENEALOGIA FEMINISTA PALESTINA II

La segona Genealogia Feminista Palestina és un recopilatori de les històries de vida de 16 dones palestines de diferents llocs, edats, situacions socioeconòmiques, contextos geogràfics i estatus, que ens acosten a les dificultats que afronten les dones en el TPO, així com a les seves estratègies per superar una realitat que vulnera els seus drets humans. Aquest material ha estat elaborat per UNRWA Euskadi amb el suport financer de l'Agència Basca de Cooperació per al Desenvolupament.

3

Històries de dones refugiades de Palestina

Alaa: una història de supervivència a Gaza

Alaa és una nena de la franja de Gaza, la vida de la qual ha canviat dràsticament a causa del conflicte. La seva història, similar a la de centenars de milers de nens i nenes gazatíes, reflecteix la lluita diària per la supervivència.

Alaa i la seva família, juntament amb gran part de la població, van ser desplaçats a Rafah buscant seguretat dels bombardejos israelians. No obstant això, ni tan sols allí estan fora de perill. Actualment, 1,5 milions de persones sobreviuen en condicions extremes en Rafah. A la recerca de privacitat en la massificada Rafah, la família de Alaa es va refugiar en les ruïnes d'un edifici danyat. "El lloc és molt fosc i la llum només entra a través d'estretes obertures entre els enderrocs. El que és encara més difícil és l'olor que deixen els míssils", explica Alaa.

Mentre la seva família lluita per superar els desafiaments diaris, Alaa intenta ajudar en tot el que pot: encendre un foc, cuinar el poc menjar que aconsegueixen i buscar aigua. Enmig d'aquesta terrible situació, Alaa i els seus germans, igual que altres nens i nenes de Gaza, han assumit responsabilitats que no haurien de tenir a la seva edat.

En el sisè mes de violència, la fam ja ha començat a cobrar vides. Un total de 1,1 milions de persones en la Franja de Gaza sofreixen nivells catastròfics d'inseguretat alimentària. Un de cada tres menors de dos anys sofreix desnutrició aguda en el nord de Gaza. Al març, una mitjana de 159 camions d'ajuda van entrar en la Franja cada dia, un número molt per sota de la capacitat operativa dels encreuaments de Karem Abu Salem (Kerem Shalom) i Rafah, i de l'objectiu de 500 diaris. La població intenta aconseguir aliments, però les llargues cues i la incertesa augmenten el seu trauma.

El dolor, la fam i l'ansietat soferts durant els últims mesos estan passant factura a la salut mental de Alaa i els seus traumes trigaran anys a sanar. La salut mental infantil està devastada a Gaza, amb un milió de nens i nenes sofrint traumes diaris i el 70% amb estrès posttraumàtic.

En UNRWA, continuem brindant suport psicosocial a la població. Des d'octubre, hem atès 570.000 persones desplaçades, incloent més de 300.000 nens i nenes, tractant d'aportar-los una mica de llum i esperança enmig d'aquest infern. "Continuem esperant un alto-el-foc, fins i tot si això significa viure sota una tenda de campanya entre els enderrocs", assegura Alaa. La població només desitja viure en pau. És necessari un alto-el-foc immediat per a salvar vides.

HISTÒRIES DE PERSONES REFUGIADES DE PALESTINA

És una secció de la nostra pàgina web unrwa.es on es recullen diverses històries de vida actualitzades sobre les persones refugiades de Palestina.

4 Històries de dones refugiades de Palestina

La història de Sulafa: una lluita per la salut a Gaza

La doctora Sulafa, directora de farmàcia en el centre de salut de Tel al-Sultan de UNRWA en Rafah, ha servit a la comunitat de refugiats de Palestina durant 18 anys, enfrontant múltiples ofensives, violència i bloqueig. El seu treball és vital per als malalts, especialment en temps difícils com els actuals.

A l'octubre de 2023, quan va començar la crisi, Sulafa va rebre una trucada urgent per a preparar paquets mèdics per als desplaçats en els refugis de UNRWA. Malgrat la por i l'ansietat per deixar als seus fills a casa i conduir enmig del conflicte, Sulafa va acudir al seu lloc de treball. "Vaig conduir el meu cotxe amb por i ansietat, perquè visc lluny del centre de salut i havia de deixar als meus fills a casa", compte.

Ella va preparar 25 paquets mèdics amb medicines i subministraments essencials com a benes i desinfectant, vitals per a la supervivència de la població desplaçada. UNRWA ha distribuït milions d'articles mèdics gràcies al seu esforç.

Sulafa també atén persones amb malalties cròniques. "Vaig sol·licitar subministrament urgent d'injeccions d'insulina per a nens amb diabetis. L'ús d'agulles normals, que són molt grans, els espanta i és una càrrega extra per als quals ja estan sofrint un trauma psicològic per la violència", explica. No obstant això, l'escassetat d'insulina és un problema, ja que les autoritats israelianes han prohibit la seva entrada en la Franja.

A més, Sulafa va demanar medicaments psicològics i neurològics per a menors que presenten greus trastorns mentals a causa de la falta de tractament. Els atacs en Rafah compliquen encara més la distribució d'ajuda humanitària. "Com a supervisora de farmàcia, m'enfronto a desafiaments diaris per a proporcionar medicaments i subministraments mèdics essencials als pacients. La falta d'aquests subministraments afecta als qui depenen d'un tractament", diu Sulafa.

Malgrat els riscos, Sulafa i el seu equip de UNRWA segueixen compromesos amb la seva labor, arriscant les seves vides cada dia per a atendre la població de Gaza. Ella és una de les 531 membres del personal d'atenció mèdica de UNRWA que encara presten serveis a la regió, demostrant una valentia i dedicació extraordinàries.

HISTÒRIES DE PERSONES REFUGIADES DE PALESTINA

És una secció de la nostra pàgina web unrwa.es on es recullen diverses històries de vida actualitzades sobre les persones refugiades de Palestina.

**“Gràcies pel suport a la població
refugiada de Palestina”**

comitè autonòmic
unrwa
catalunya

**Ajuntament de
Barcelona**